

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Co[n]fessionale domini Antonini archiepiscopi Flore[n]tini

Antoninus <von Florenz>

Hagenaw, 1508

VD16 A 2955

De obseruatione festorum. capitulu[m]. i.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30653

actionis licet eos adiurare ne nobis noceant.

Si adiuravit creaturas irrationales ne diabolus eis utatur in nostrum nocumētum, licet. Si autem ut demō opes in eis mortale est, ut incantatores serpentum. Si in cantilenis et turpibus fabulis miscuit deum et sanctos, et in narrationibus turpibus et amatorijs est mortale, alias veniale, nisi faceret in contemptum dei.

Tertium preceptum de observatione festorum continet duo capitula.

Primum.

Abbata

sanctifices. Quia preceptum ad determinationem dierum istud preceptum est de iure positivo. ideo habere annuere potes de ieiunijs ecclesie et de auditione misse. Primo si fecit aliquod manuale opus diebus dominicis et festiuis vel alijs preceptis ab ecclesia extra necessitatem, quia mortaliter peccauit si per notabile spacium, secus si fuerint aliqua puncta. Si vero ex necessitate, videlicet quia hostes expectant vel veniunt inundationes aquarum et hominum, tunc liceret remouere blada et suppellectilia et huiusmodi, et debent obseruari de vespera in

vespera, id est de sero ad sero de conse. di. iij. c. pronunciandum, et hic requirit magna prudentia in consulendo. Si vendidit vel emit diebus festiuis non comestibilia de die in diem, ut panem, vinum, caseum, carnes, et hominum, mortaliter peccauit. Si per modum negociationis non in casu magne necessitatis. In mundanis tamen ex quo prelati ecclesiarum tolerant si non dimittunt audire missam secundum Petrum de pal. videntur excusari qui mercantur in diebus festiuis scilicet a peccato mortali. Si fieri fecit aliquod predictorum a suis filiis, discipulis, seruis laboratoribus sine necessitate peccat mortaliter mandans et exequens. Si tamen mandans seu magister vel patronus non habet necessitatem, sed discipulus eius vel seruus vel rusticus habet necessitatem, ita quod aliter non posset viuere vel quia discipulus non obedit aliquo magistro in his diebus vendendo vel faciendo aliquod exercitium eius artis pro aliquo tempore. Et nec iste nec alius de illa arte vult conducere eum secum, et aliud exercitium nescit facere videtur ipse excusari. Nam si in obsequium ecclesiarum particularum alio

Interrogatorii pars prima.

quando licet aliqd laborare diebus festiuis fm doctores qnto magis licet p sustentatione vite eius in neccitate. tutius tn eet eligere alia artem si posset. Similr de scriptoribus pro precio z confidentibus instrumeta z iudicantibus z facientibus logas dietas non ca cupiditatis. sed necessitatis. qz non bn aliter pot fieri

De barbitonsoribus z hmoi Medicinalia aut sp lz facere et medicari. et talia vendere.

Si p totu die festiuu vacat ludis. venatoribus. aucupijs choreis et alijs vanitatibus mudi. Freqnter em in his occurrunt mortalia pctā. z si de se ista non sint mortalia. Q. etia mortale pctm diebus festiuis omissum sit graui? patet. z ideo de hmoi pfitendu est.

De auditoe misse diebus dominicis z festiuis.

Ino audiuit tota missam diebus illis. sed omisit. vl ex pceptu vl ex cupiditate lucranda. vel eundi ad solaciū. vel ad puizia. seu ex negligētia vl ignorantia crassa mortaliter peccauit. z toriēs qtiens dimisit Idē si audiuit sz nō totā. dimittendo notabile pte. de cōse. di. j. c. missas. Sec? po est

si modicā ptem misse dimisit

Q. aut qd audiat in parochia sua vel alibi missā ppriā z d die. vl aliā audiēdo vl nō intelligēdo sba. vl nō audiēdo qz submisit d. z. vel audiat alibi seu a zcubinario seu simoniacō. z hmōi vl nō simoniacō zcubinario. ex q plati nō pudent sup hmōi nō videntur simplices sollicitadi. sz dimittendū pscientijs eoz vbi talia abūdāt. fm Pe. d pa. z Guil. duran. Dimittēs po auditōne misse ex infirmitate vl ex tali occupatiōe quā non pot dimittere. vt seruire infirmo vel alia iusta cā. puta qz manet in castris excusat. Excusant etia puelle que dimittūt a parentibus domi. nō tn euntes ad choreas. vidue etia q manēt in domo clausa p menses nō excusant. secus si p dies. xv. vel per mensem.

De obseruatiōe ieiuniorū
Caplm scdm.

Quis di

mittit ieiunia ecclie l' qdragelime. quattuor tpm. z vigiliās festoz chri ac aploz z sctoz post viginti unū annos peccat mortaliter nisi habeat cām legitime eum excusatē vl saltē existiet se bñe